

Triple-A-vereniging opgericht 20-10-1992.
Correspondentieadres:
Secretaris Jan Vonk
De Hoogt 14, 2977 LA Goudriaan

www.triple-a-vereniging.nl

NIEUWSBRIEF

Inhoudsopgave	pag.
Beste leden	2
Notulen jaarvergadering 26 november	2
Doel of middel	5
Triple-A-veiling	7
Het strenge regiem van maat en getal	7
Website NVO	10
Analyseren in Italië	11
Bedrijfsbezoek Jan Zwolle	14
Uitleg Triple-A	16

Zaterdag 26 november was de excursie bij de familie Van der Meer in Nieuw-Buinen om de uniforme veestapel en de beste boerenkoe Willemien 112 te aanschouwen.

Beste leden,

De jaarvergadering was weer een groot succes. Ronald Rongen had een interessant verhaal over een nog relatief onbekend iets, 'low stress stockmanship', over de omgang met je vee. Veel dingen doen we al, nu weten we meer waarom we ze zo doen. Maar er valt ook nog veel te leren en ook af te leren. Hij heeft ons in ieder geval aan het denken gezet. Marcel Verboom heeft ons gepassioneerd verteld dat we als veehouders zelf de beslissingen moeten nemen en ons niet door allerlei erfbetreders dingen moeten laten opleggen. Vooral als de commercie om de hoek komt, is niemand onafhankelijk. Ook het verhaal van Fedde en Wilma van der Meer en de excursie naar hun bedrijf was heel mooi. Fedde doet zichzelf echt tekort als hij zegt geen verstand van fokkerij te hebben. We hebben een prachtige uniforme koppel functionele melkkoeien gezien. En zeker met zo' n laag vervangingspercentage is dit een prestatie.

Vooraf was het voor ons nog afwachten of de afstand voor veel mensen niet een probleem zou zijn, maar met een opkomst van 122 personen zijn wij dik tevreden. Ik vind het ook heel bijzonder dat mensen uren in de auto zitten om erbij te zijn. Die ene keer per jaar bij elkaar komen en mensen spreken die vanuit een min of meer zelfde filosofie hun bedrijf runnen, daar kijk je naar uit, dat geeft een band. We hebben ook begrepen dat er niet genoeg eten was. Voor hen die tekort gekomen zijn, onze excuses. Het is altijd lastig om met de locatie af te spreken hoeveel mensen er komen. De volgende jaarvergadering zoeken we naar een grotere locatie.

Eén uitspraak van Ronald Rongen is zeker blijven hangen bij mij. "Als je snel met koeien wil werken, moet je rustig aan doen." Is het in de fokkerij ook niet zo? Als je constant vooruit wilt gaan, moet je rustig aan doen, als je dat niet doet, krijg je veel missers. Als je de lijst met de hoogste aanhoudingscijfers bekijkt, dan valt het op dat er bij de meeste stieren flinke bemerkingen zijn op exterieuronderdelen. Toch blijven ze

lang lopen. Uit de analyse van Joop Olieman hebben we vorig jaar kunnen zien wat belangrijk is voor een hoge levensduur en ook welke exterieurkenmerken juist negatief scoren voor levensduur.

De beste voorspeller voor levensduur is laatrijtheid en dan op de NVO-manier berekend (zie voor uitleg de vorige nieuwsbrief). Ik vroeg me af waardoor die progressie in productie over de lactaties heen toch komt? Je kan zeggen dat het genetische aanleg is en voor een deel is dat ook zo. Toch denk ik dat het belangrijkste is dat een koe het allemaal gemakkelijk aankan en dus makkelijk te managen is. Laatst was ik op een bedrijf dat het net niet allemaal goed voor elkaar had, vaarzen op 106 LW, 2^{de}kalfs 96 met heel veel variatie. Ook 2^{de}kalfs koeien met 110 LW, laatrijpdus maar is dat nou genetische aanleg, of kunnen die dieren gewoon beter tegen niet optimale omstandigheden. De conclusie zou kunnen zijn: als je stieren selecteert met een goede laatrijtheid, fok je makkelijker te managen koeien. Iets om over na te denken...

Veel leesplezier,
Johan van Houwelingen, voorzitter.

Notulen

Verslag jaarvergadering van de vereniging van gebruikers van het Triple-A-systeem. Gehouden op 26 november 2016 te Exloo.

Aanwezig 120 personen

Opening

Johan opent de vergadering en heet iedereen welkom, een speciaal welkom voor de mensen die speciaal voor de jaarvergadering vanuit het buitenland zijn gekomen, vervolgens de sprekers Ronald Rongen, Fedde en Wilma van der Meer en Marcel Verboom en ook de aanwezige pers.

We leven in een onzekere tijd. Soms lijkt het dat de politiek maar wat doet en geen enkele rekening houdt met wat elk besluit betekent voor de individuele ondernemer. Ja, zelfs de

besluitenloosheid heeft een enorme impact. We hebben met zijn allen behoefte aan duidelijkheid, zodat je een goed toekomstplan kan maken en niet telkens hoeft te reageren op weer een koerswijziging.

Ook in de fokkerij is die behoefte er. We zijn gelukkig nog vrij in de keuzes die we maken. Het is belangrijk om een doel te hebben en daar je keuzes op te baseren. Met alle informatie die er tegenwoordig is, blijft het belangrijk om zelf onafhankelijk te blijven nadenken. Als vereniging blijven we dat ook zeker doen. Een paar jaar geleden hebben we de keus gemaakt om meer voor de fokkerij te betekenen, onder andere door lid te worden van de NVO, omdat we vonden dat de tijd er rijp voor was, om een praktisch geluid te laten horen. En het heeft gewerkt. Het aanhoudingscijfer laat zien dat de veehouders die zeggen dat de bestaande cijfers niet overeenkomen met wat zij in de stal zien, gelijk hebben. Stieren met een hoog aanhoudingscijfer die hele gewone exterieurscores hebben bijvoorbeeld, maar waarvan de dochters probleemloos functioneren. Hier is dus nog werk te doen. Hoe ziet de ideale koe er als vaars uit? Welke vorm hoort bij die functie. Je merkt ook dat er in het fokkerijwereldje onrust ontstaat door zulke initiatieven, temeer omdat ze zelf problemen hebben om een verbeterde levensduurindex te maken en zien dat genomics hen hier niet mee zal helpen. Dat probleem wordt alleen nog maar groter. De eerste genomicsstieren hadden nog betrouwbare ouders, de huidige generatie niet, dat zijn proefstierzonen uit proefstierpinken. Het generatie-interval is gehalveerd, wat ze als positief zien, maar de inteeltcoëfficiënt loopt hierdoor snel op. De betrouwbaarheid is weg, het geduld in de fokkerij is weg.

Het thema vandaag is vorm, functie en verantwoordelijkheid. Het klinkt misschien allemaal wat zwaar, maar als veehouder stuur je met elke inseminatie richting een bepaald type koe, daar ben je dus verantwoordelijk voor. Ook hoe je met je dieren omgaat, daar zal Ronald wat over vertellen. Maar ook fokkerijorganisaties hebben die verantwoordelijkheid. Wat zou het mooi

zijn als we ons vanaf nu niets meer aantrekken van wat er in het buitenland gebeurt, maar een typisch Nederlandse koe zouden fokken. Niet te groot en met goede gehalten en de scherpe en ronde kenmerken in balans. Een koe die goed kan functioneren en daardoor probleemloos lang leeft. Een koe als Willemien. Dat zou het fokdoel moeten zijn, economisch gezien, maar zeker ook voor het imago. De levensduur moet omhoog en daarmee de levensproductie. Daarmee kun je als sector laten zien dat je op de goede weg bent. Dan blijft er draagvlak voor een sterke melkveehouderij in Nederland.

Mededelingen

- Er is een gesprek geweest tussen het bestuur en CRV, hierbij waren ook verschillende analyseurs aanwezig. Vooral de werkwijze van CRV werd toegelicht. In een vervolggesprek zal Triple-A nadrukkelijk ter sprake komen.
- Er is een nieuw boek van Phil Hasheider, Correction Lines. Het is te koop na de vergadering.
- De Triple-A-vereniging neemt deel aan de NVO en werkt hierdoor mee aan het publiceren van alternatieve indexen, waarbij meer op duurzaamheid wordt ingezet.
- In oktober is er een gesprek met Jan Huitema geweest n.a.v. de oproep van Duitse veterinairs om de productie-aanleg van koeien te verlagen i.v.m. dierwelzijn. Tijdens dit gesprek is de Triple-A-methode nadrukkelijk onder de aandacht gebracht.

Notulen: Geen vragen

Financieel verslag: Uit het financieel overzicht, gemaakt door Eelco, blijkt dat er op 1-11-2016 nog 5.096,20 euro in kas zit. Het verslag geeft geen vragen. De kascontrolecommissie bestaande uit Nanne Heida en Tjerk Hof heeft geen opmerkingen.

Verkiezingen: Voor Jeroen van Maanen zijn geen tegen kandidaten gesteld en hij is hierdoor herkozen als bestuurslid. Voor de vacature van Martie Hoogeveen wordt Fedde van der Meer voorgesteld. De vergadering stemt hiermee in. Johan van Houwelingen bedankt Martie voor zijn inzet in het bestuur en overhandigt hem een dienblad met daarop de door Martie gefokte stier Montreux.

Rondvraag: Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

Vervolgens krijgt Ronald Rongen het woord. Als wetenschapper diergenetica en gedragsleer, maar ook als veehouder gaat hij in op de vraag of het karakter van koeien is veranderd. Genetisch is er niets veranderd, wel zijn de milieu-invloeden veranderd. Hoe groter de kwantitatieve omvang van de kudde, hoe lager de kwalitatieve omgang met het individuele dier. Low stress stockmanship is in de jaren '50 ontwikkeld door Bud Williams die het vooral vanuit de praktijk leerde. Er zijn vijf basisregels voor de omgang met runderen:

- Ze willen kunnen zien wie of wat hen drijft,
- Ze lopen in de richting waarin ze kijken,
- Actie is reactie, runderen volgen runderen,
- Ze concentreren zich op één ding,
- Ze hebben weinig geduld.

Wat je vooral niet moet doen in de omgang met koeien:

- Roepen, fluiten en met je handen klappen,
- Snelle bewegingen maken,
- Slaan, duwen, trekken,
- De weg versperren.

Een koe kan maar een aantal kleuren zien, namelijk groen, geel en blauw. Daarnaast is de aanpassing aan de lichtsterkte en het waarnemen van bewegingen een stuk langzamer dan bij mensen. In de omgang met koeien moet je hiermee rekening houden. Het gehoor van een koe is dubbel zo gevoelig als een mens, vandaar dat hoge tonen stress opleveren. Een koe kan om haar

heen slechts beperkt zien. Als we beseffen dat het belangrijk is om gezien te worden, betekent dit dat we in een positie moeten gaan staan waar de koe ons ook ziet: schuin naast haar. Daarbij geldt dat hoe dichterbij je komt, hoe meer je in de bewegingszone van de koe komt. Het beperkte zicht van de koe is er ook de oorzaak van dat een koe zich bij het vreten concentreert op de geur, recht voor de bek kan ze niet kijken. Ziedaar het belang van smakelijk geurend voer.

In de omgang met een koppel koeien moeten we ons bewust zijn van de leiders en de volgers in een koppel. Als de leiders in een bepaalde richting gaan, volgt de rest.

Een afgeladen volle zaal met net genoeg stoelen voor iedereen.

Na Ronald Rongen kreeg Triple-A-analyseur Marcel Verboom het woord. Al eerder haalde hij de publiciteit met een publicatie over de negatieve kanten van een korte tussenkalftijd. Marcel start zijn presentatie met een korte uitleg over de historie en de basisprincipes van het Triple-A-systeem. Aan de hand van een foto legt hij uit wat de kenmerken van een goede melkkoe zijn, die kenmerken veranderen in de loop der jaren niet. Wat wel verandert, is de koe die we als excellent beoordelen. Zeker het verschil tussen een excellente koe uit 1970 en een excellente koe nu, geeft duidelijk aan dat excellent een onderlinge afspraak is van wat we mooi vinden. En dat verandert blijkbaar door de jaren heen. Wij verwachten van alles

van een koe wat betreft productie en gezondheid, maar de koe moet door haar vorm niet gehinderd worden in haar functioneren. Marcel laat aan de hand van het uitlegvel van Triple-A zien hoe vorm en functie met elkaar in balans komen bij het gebruik van Triple-A. Dit betekent wel dat de verantwoording voor het goed functioneren van de koe bij de boer ligt, hij bepaalt immers de paring. In de melkveehouderij worden veel afspraken gemaakt tussen overheid en sector, vaak ingegeven door wensen van de maatschappij. Ook de kalversector ontkomt daar niet aan, beide sectoren zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het heeft voordelen om te streven naar een korte tussenkalftijd, bijvoorbeeld: meer melk en minder tochtige koeien. Een teveel aan kalveren kan echter maar moeilijk door de sector worden benut en kan leiden tot negatieve publiciteit (bijvoorbeeld het doodspuiten van kalveren). Het accepteren van een langere tussenkalftijd heeft voor de koe en de boer voordelen, dracht kost immers melk en door later af te kalven, is de koe beter op krachten voor een volgende dracht en gaat ze met minder melk droog. De periode rond afkalven is ook de periode met de hoogste gezondheidsrisico's. Aan de hand van een aantal voorbeelden van koeien uit de stal van John de Vries, toont Marcel aan dat koeien die langer in productie zijn ook na veel lactatiedagen nog veel melk met hoge gehalten kunnen geven, 'dus waarom droog maken voor een nieuw kalf?', vraagt hij aan de zaal. Duits onderzoek toont aan dat zeker bij het stijgen van de gemiddelde productie, het steeds winstgevender wordt om de tussenkalftijd op te laten lopen. Tijdens de vragenronde die volgt klinkt er vanuit de zaal veel instemming met dit verhaal: 'Wacht tot de koe zelf aangeeft toe te zijn aan drachtig worden, forceer het niet met hormonen!'

Het nieuwe bestuurslid Fedde van der Meer kreeg als laatste het woord om wat te vertellen over zijn bedrijf. Enige tijd geleden is zijn bedrijf verplaatst en op de nieuwe locatie worden 120 koeien gemolken. Fedde en Wilma hebben een gangbaar bedrijf en weiden de koeien (nog) niet. Al 27 jaar gebruiken ze het Triple-A-systeem, vooral omdat Fedde

zegt geen verstand te hebben van fokkerij en hij vanaf het begin vertrouwen had in het Triple-A-systeem om hem te ondersteunen.

Tijdens de excursie die middag blijkt dat hij niets te veel heeft gezegd. Een zeer uniform koppel koeien dat de productie gemakkelijk aankan. Dit alles op een net en strak bedrijf. Middelpunt vormde uiteraard Willemien, de beste boerenkoe van 2016. Samen met nakomelingen van haar zoon Navigator in het grote strohok was dit een mooi voorbeeld van wat Triple-A doet.

Doel of middel

Ingezonden brief van Frank Brinkhaus, geitenhouder in Heythuysen, Limburg.

Met veel plezier heb ik enige tijd geleden de discussie over het duurmelken van koeien gevolgd. Met name in jullie eigen nieuwsbrief van september van 2015 stond een mooi pleidooi van Marcel Verboom. Ik had de hoop dat de vakbladen dit op zouden pakken... Tot mijn verbazing is er in andere media binnen de melkveehouderij niet heel veel aandacht aan dit onderwerp geschonken. Graag wil ik dan ook vanuit mijn ervaring in de melkgeitenhouderij nog wat olie op het vuur gooien bij de periferie.

De vraag die ik mijzelf bij veel van mijn keuzes stel is: wat is het doel en wat is mijn middel?

Wanneer je een nieuwe machine aan gaat schaffen om je land te bewerken, is de machine niet je doel. De te kopen machine is het middel om efficiënt en vooral ook effectief de bewerking uit te kunnen voeren, je doel. De oude machine heeft een restwaarde. Als hij veel uren heeft gemaakt en bloot is gesteld aan stress (regen, sneeuw, hagel en gebrek aan onderhoud) is de waarde beperkt. Als hij netjes binnen heeft gestaan, op zijn tijd is gesmeerd, schoongemaakt en met respect gebruikt, blijft er een mooie restwaarde over. Maar als dat laatste zo is, wil je hem dan wel vervangen? Wat is je doel?

Met een dier is het net zo. Hoe beter het wordt onderhouden en hoe minder je het blootstelt aan stress, hoe langer het meegaat. Echter, hoe je het ook wendt of keert, bevallen geeft stress. En natuurlijk is het verloop van de bevalling bepalend voor de risico's. Bij mijn geiten zie ik overduidelijk verschil in herstel in de eerste 24 uur na het lammeren. De gebalanceerde dieren zijn veel vlotter en sneller aan het eten dan de leeftijdsgenoten welke smal, hoog en instabiel zijn. Ja geloof me, ik heb me in de beginjaren ook gek laten maken door indexen, zoals ze me dat op school en stages in de melkveehouderij hadden geleerd.

Maar ook een gebalanceerd dier wordt blootgesteld aan stress rondom de bevalling. Hoe schoon je ook werkt, er zullen altijd bacteriën de baarmoeder in gaan. Omdat de natuur ervoor heeft gezorgd dat de afweer van de moeder afneemt bij het naderen van het einde van de dracht (wat onlogisch klinkt), zal het lichaam hard moeten werken om zowel de baarmoeder te herstellen als de productie op gang te brengen. Haar dagelijkse ritme van eten, drinken (robotbezoek) en herkauwen zal ze moeten aanpassen, om zo snel mogelijk de piek te halen zonder al haar calcium en energiereserves aan te spreken. Ook niet onbelangrijk: de hormoonwisseling moet ze ook nog eens verwerken (volgens mijn vriendin moet je vooral die stress niet onderschatten, maar daar laat ze me wel eens van mee genieten...).

Wat voor iedereen gelijk zal zijn: je dieren blootstellen aan stress, is niet het doel waarvoor je ze hebt. Het is echter onvermijdelijk. Een zoogdier gaat pas zogen als ze een jong heeft gehad.

Wat is het doel dan wel? Veel vaarsjes fokken voor een snellere genetische vooruitgang? Dan bent u waarschijnlijk geen lid van de vereniging die deze nieuwsbrief uitgeeft.

Wat is uw doel dan wel? Veel stiertjes die voor minder dan 100 euro het erf verlaten om uiteindelijk aan de haak te belanden?

Het doel is melk maken en plezier hebben in je werk. Een bevalling is en blijft het mooiste wat moeder natuur heeft gemaakt. Zowel het instinct van de moeder als het jong blijven mij verbazen. Ik geniet van iedere geboorte, maar voel me pas echt voldaan als de moeder na een week nog steeds fris is en haar uier bij iedere melkbeurt weer een beetje voller is.

Nu weet ik dat ik misschien makkelijk praten heb. Geiten zijn relatief makkelijk te duurmelken. Binnen de populatie is er echter veel diversiteit. Dit biedt de mogelijkheid om hier gericht op te managen en te selecteren. De nadruk bij de selectie van bokmoeders voor eigen gebruik ligt op persistentie/laat pieken. Er zijn immers dieren die pas na 900 lactatiedagen (in één lactatie) hun piek bereiken. Opvallend is dat deze dieren een dunne huid hebben, platte botten en een super stabiele conditie. Allemaal dairy kenmerken.

Momenteel zetten wij voor 90 procent van de paringen eigen bokken in. Bokken die uit een persistente moeder komen, met het liefst een levensproductie van boven de 7.000 kg en een vader hebben die qua aAa-code zo goed mogelijk bij de moeder past. In de loop van de opfok van de bokken wordt streng geselecteerd en bij iedere analyseronde van Maurice en Jurjen hoop ik weer dat één van de bokken 651 of 561 zal worden geanalyseerd. Vooral bokken met 6 zijn nagenoeg niet beschikbaar, laat staan de combinatie met 5 en 1.

Alle melkgeiten melken we minimaal 500 dagen. Alleen dan weet je of ze persistentie in zich hebben. Indien een geit na 500 dagen onder de 5 kg per dag zakt, komt ze mogelijk in aanmerking voor een inseminatie. Zolang ze boven de 5 kg blijft, melken we haar gewoon door, melk geven is immers het doel....

Met enige regelmaat spreek ik melkveehouders uit onze regio. Het valt me vaak tegen dat de discussie over duurmelken makkelijk wordt afgekapt met de opmerking: 'een verse koe is het efficiëntst.' Als je kijkt naar de opgenomen kg drogestof in de eerste 150 dagen en de kg vet, eiwit en lactose

die ze produceert, klopt dat ook. Alleen vergeten we voor het gemak dat we in de dagen daarna de koe weer zwaarder aan het maken zijn, zodat ze in haar volgende lijst weer 150 dagen 'efficiënt' kan melken. Linksom of rechtsom, alles wat ze produceert, heeft ze een keer moeten eten. De processen van voer omzetten in vlees en vet en het daarna weer beschikbaar maken voor melk, kosten energie. Lijkt me niet goed voor de efficiëntie.

Ik daag u uit, durf los te komen van de massa, durf anders te doen dan de buurman en laat de dagproductie leidend zijn in de keuze welk dier weer drachtig mag worden. Ben niet bang, maar laat u verrassen door de verborgen talenten van uw eigen vee. En als u spijt heeft van uw keuze, over 21 dagen 'staat' ze weer....

Triple-A-veiling

Analyseur Bruce Hoeft uit Wisconsin schreef ons een e-mail over een Triple-A-veiling in Withee, Wisconsin.

Op zaterdag 1 oktober heeft een jongeman een poging gedaan iets op te zetten, waarvan ik denk dat dit nog nooit eerder geprobeerd is. Hij organiseerde een veiling waar Triple-A gefokte dieren aangeboden werden. Er werden uiteindelijk 63 dieren aangeboden van 13 verschillende bedrijven. Eén bedrijf met 14 dieren tellen we niet mee en daar leest u zo direct over. Het veilinggemiddelde van deze drachtige pinken en koeien kwam uit op 2.360 dollar (1.300 – 3.000). Op vier na waren alle dieren niet geregistreerd. De meeste veilingen met stamboekdieren in dit deel van het land, hebben niet zo'n hoog gemiddelde als deze veiling en brengen gemiddeld minstens 500 euro minder op.

De veiling verliep heel goed, maar de jongeman maakte één fout. Hij selecteerde ook 14 dieren van een bedrijf waar niet officieel geanalyseerd wordt. Een oud-analyseur heeft jaren geleden een tijdje op de officiële lijst gestaan en is later weer verwijderd. Ondertussen zegt hij nog steeds Triple-A te analyseren en komt dus nog op

bedrijven waar hij nummers opschrijft. Deze dieren waren de beste 14 dieren uit een veestapel van 40 van een boer die ging stoppen. De dieren brachten gemiddeld 1.900 (1.250 – 2.700) dollar op. Dit betekent dat de dieren van de officieel geanalyseerde bedrijven gemiddeld 20 procent meer opbrachten dan van dit niet geanalyseerde bedrijf.

Het is de bedoeling om deze opzet minimaal één keer per jaar te gaan vervolgen en mogelijk twee keer. Inmiddels is bekend dat er in maart een volgende veiling zal komen. Elke verkoper was erg content met de prijzen die de dieren opbrachten en bovendien waren de veilingkosten maar 8 procent waar veelal 15 procent gebruikelijk is.

Premier Livestock & Auctions
3 miles South of Hwy. 29 on Hwy. 73
N13438 STATE HWY 73 • WITHEE, WI 54498
Ken Stauffer 715-559-8232 • John Oberholzer 715-214-1897
Rocky Olsen 715-721-0079 • Travis Parr • 715-828-2454

SPECIAL DAIRY SALE

SATURDAY, October 1, 2016 - 10:30 a.m.

120 hand picked, aAa mated dairy cattle. These will be some of the best cows and heifers sold at Premier this year!
Good sound, well balanced and profitable cows with longevity bred in. 45 head already consigned. Parlor, freestall & tie stall. All hand picked off the top end of high quality. All sired herds!

FREE SOFT SERVE ICE CREAM!

IF YOUR HERD IS aAa MATED AND YOU HAVE COWS OR HEIFERS TO SELL, PLEASE CALL JOHN AT 715-214-1897 TO CONSIGN.

REGISTER TO WIN a Fancy 3 Week old Holstein heifer calf!

A SMALL SAMPLE OF COWS SELLING OCT. 1ST!

<p>3 yr. old Emerald x Potter fr 7/13 milking 102 lbs. One for your first stall!</p>	<p>2 yr. old Benz daughter fr 7/15, 72 lbs. and fancy!</p>	<p>2 yr. old Jake x Ross daughter, due 4/18 to Norwin, Sound and profitable.</p>	<p>3 yr. old Cassino fr 7/31, 77 lbs. with huge upside potential.</p>
<p>McCulchen x Yano is fresh 3/9 and due 2/20 milking 82 lbs with 13 SCC.</p>	<p>Jocey x Shamrock fr 5/1, due 6/7 to Genius, 74 lbs., 13 SCC.</p>	<p>Robust x Saffire is fresh 6/17, due 5/31 tied to Tessa, milking 122 lbs with 12 SCC.</p>	<p>Halogen x Norton is fresh 8/8, 1st calf, dam made 27,000 in 3rd lactation.</p>

SPECIAL NOTE:
30 top, top, top certified organic cows & fresh heifers will be sold on this sale! These are parlor & freestall adapted. Hand picked out of 600 head! Individuals milking over 100 lbs. per day!
100 Units Capital Gain Semen - 2459 3PI, +1775 HA, +517 NM

Auctioneer: John Marc - www.premierlivestockandauctions.com

Het strenge regime van maat en getal

Een samenvatting van een artikel dat op 13 februari in Trouw stond.

Een groep wetenschappers en schrijvers zet vraagtekens bij de groeiende dominantie van getallen op veel terreinen. Want de verhalen achter de getallen raken uit zicht.

PETER HENK STEENHUIS

Meten is weten. Dit is een van de grootste doodoeners uit onze taal. Maar is dit wel zo? Een groeiende groep wetenschappers – sociologen, psychoanalytici, pedagogen, bedrijfskundigen, wetenschapsfilosofen – en schrijvers en journalisten vroeg zich af wat we met onze meetobsessie nu echt te weten komen. Sociologe Christien Brinkgreve bracht hen bij elkaar en vervolgens gaf de groep zichzelf de naam Babel. Niet omdat ze voor spraakverwarring willen zorgen, maar omdat ze, komend uit allerlei windstreken, gezamenlijk een nieuwe taal willen ontwikkelen.

Vandaag presenteert Babel in het Amsterdamse debatcentrum Pakhuis de Zwijger het boek 'Weten vraagt meer dan meten' en gaan de verschillende leden ervan met elkaar en het publiek in gesprek over hoe het denken verdwijnt achter het regime van maat en getal.

"Wij zijn geen anti-getallenbeweging", benadrukt Eric Koenen, bedrijfskundige en een van de initiatiefnemers. "Wij hebben gemerkt dat in allerlei domeinen getallen dominant geworden zijn, waardoor het verhaal erachter niet meer gehoord wordt. Toen we voorbeelden hiervan begonnen te inventariseren, kregen we vanuit allerlei hoeken bijval. 'Hoe kan het, daar lopen wij ook tegenaan!' In ons boek brengen we een aantal voorbeelden hiervan bij elkaar. Vanavond lanceren we ook een site, waarop weer anderen hun ervaringen kunnen delen. Zo hopen we een proces op gang te brengen."

Wie of wat is de schuld van deze dominante vorm van denken?

"Dat interesseert me eigenlijk niet. We proberen te achterhalen wat er gebeurt, dat is voorlopig genoeg. Neem de Brexit of de verkiezing van Trump, waarbij we afgingen op getallen die weinig voorspellende waarde bleken te hebben. Neem de diagnose ADHD, die we in Nederland tien keer zo vaak op kinderen plakken als in Frankrijk. Of neem bedrijven, die prima klanttevredenheidscijfers kunnen overleggen, maar waar toch de helft van

de klanten is weggelopen. Overal om ons heen is meten in de plaats gekomen van goed kijken, luisteren en nadenken."

Cijfers zijn toch onweerlegbare feiten.

"Onzin. Ik zeg weleens: als ik een voet in een bak ijswater steek en de andere in een bak met kokend water gaat het gemiddeld goed met mij. In ons boek citeert psychologe en filosofe Trudy Dehue wetenschapsfilosoof Karl Popper: 'Feiten zijn gebaseerd op redeneringen, óók in de natuurwetenschappen.'

U bent bedrijfskundige, in uw branche lijken getallen een logische en onmisbare rol te spelen.

"Zeker, 'meten is weten' is bij uitstek een managerscredo, maar meten doet de onmeetbare essentie vergeten. In de tijd dat het installatieconcern Imtech failliet ging, begeleidde ik de Benelux-directie ervan. Ik heb gezien hoe capabele mensen onder druk verkeerde beslissingen namen."

Wat gebeurt daar?

"Banken, commissarissen en hoofddirectie hebben behoefte aan controle. Een adviesbureau moest een onderzoek doen en op basis daarvan besloot het hoofdbureau in Gouda om een financial shared service center op te richten in Den Haag, in een instabiele fase van vernieuwing. Alsof je de thermostaat van je huiskamer in een huis in een ander dorp hangt.

"De projectleiders hadden geen idee meer wat er gebeurde. Vergis je niet, door hun handen gingen miljoenen. Als ik ze wat vroeg, antwoordden ze: 'Geen idee, bel Den Haag.' Gevolg: Den Haag werd zo vaak gebeld dat ze de telefoonlijn afsloten omdat ze 'gek werden van het gebel'. Allemaal op basis van een paar feiten van een onderzoek dat onder druk snel moest worden uitgevoerd. De belangrijkste les die ik hiervan heb geleerd is een vraag: hoe kan het dat slimme mensen domme dingen doen?"

Heeft u ook een antwoord gevonden op die vraag?

"Verschillende antwoorden. Allereerst is het verleidelijk cijfers direct te geloven, ze lijken zo kloppend, zo helder, zo eenduidig. Daar komt bij dat de exacte wetenschappen nog steeds dominant zijn. Cijfers zijn hard, verhalen zijn soft. Op basis van mijn ervaring die ik bij fusies heb opgedaan, weet ik dat niets zo hard is als soft.

"Volgens de fusiewetenschap gaat het bij strategische allianties bijvoorbeeld om de vraag of de beelden die de verschillende partijen hebben over hun toekomst bij elkaar passen. En of de verschillende productieprocessen en de mensen bij elkaar passen. Dit zou je soft kunnen noemen, in ieder geval is het niet even te onderzoeken en weer te geven in cijfers. Maar weet jij hoeveel procent van de fusies succesvol is? Slechts vijftien procent. Je kunt dus hard rekenen met soft cijfers."

Kan het anders?

"Om te voorkomen dat het denken achter de cijfers verdwijnt, zou je als bedrijf moeten durven vertragen, om te begrijpen waarom de dingen zijn zoals ze zijn. En dan is het vervolgens de kunst om het ongenoegen van het 'nog niet te weten' te verdragen."

"Kijk naar de totstandkoming van de Nationale Politie. Onder enorme politieke druk heeft die vorming plaatsgevonden, terwijl je nog voor de vorming ervan van ingewijden al hoorde: 'Dit gaat nooit werken.' Het plan is toch uitgevoerd. En inderdaad, het functioneert voor geen meter."

"Als je met grote snelheid iets onderzoekt, scheer je over de oppervlakte heen. Wie vertraagt, zakt naar beneden en ziet onder de oppervlakte de oorzaken van problemen van organisaties. Psycholoog en Nobelprijswinnaar Daniel Kahneman stelt dat 95 procent van wat wij doen, bestaat uit reflexen en patronen. Wil je echt iets veranderen dan moet je daarvan los zien te komen, moet je vertragen en de vraag stellen: waarom doen we wat we doen?"

Het is verleidelijk cijfers direct te geloven, ze lijken zo kloppend, zo helder, zo eenduidig."

Een zesdekalfs Bertil van Simon Redelfs uit Duitsland die hij onlangs op het Weeks en aAa users forum op facebook plaatste. Ze is een Bertil aAa 342 x Zandenburg Lyon aAa 516 x Beautican. Ze is een probleemloze koe die 10.000 kg melk met 3,95% eiwit produceert. Ze is geanalyseerd met 243 en hij vraagt om een suggestie om haar mee te spoelen. Ze heeft een goede dochter van Xacobeo en er loopt een dekstier van Prince op het bedrijf. Ze is overigens zonder staart geboren voor diegene die denken 'waar is die gebleven'.

Goed, je vertraagt, je leert achtergronden begrijpen, maar waarom moet je vervolgens de ellende die je ontdekt verdragen? Verander die boel, je weet nu wat er aan de hand is.

"De meeste problemen onder de oppervlakte zijn hardnekkig. Als je ze snel wilt oplossen, val je terug in oude fouten en oude patronen. Je schiet er veel meer mee op door na een analyse te stellen: de oplossing voor deze problemen hebben we nog niet. Dat uitstel hoeft echt niet zo lang te duren. Bij bedrijven ga je vervolgens luisteren naar de mensen op de werkvloer. Zij weten je vlijmscherp te vertellen waar de problemen liggen. Dit geldt voor bedrijven, maar ook voor gezinnen. Heeft mijn kind nu ADHD of niet? Ouders willen dat graag snel weten, want dan heeft het gedrag van het kind een naam. Het goede, doordachte antwoord: dat weten we nog niet. We nemen rustig de tijd dat te onderzoeken."

"Als wij vroeger naar de Efteling gingen, zei mijn moeder bij de ingang van het sprookjesbos: 'Waar spreken we af als we elkaar kwijt zijn?' Als het fout loopt

bij een fusie, in de gezondheidszorg, bij de politie, op school: waar spreken we af als we elkaar kwijt zijn. Laat geen onderzoek uitvoeren, maar probeer die vraag met elkaar te beantwoorden. Dat kan alleen samen, met alle betrokkenen. Die ontmoetingen moet je organiseren en regisseren. En dan luisteren naar de verhalen."

Christien Brinkgreve, Sanne Bloemink en Eric Koenen: Weten vraagt meer dan meten; Hoe het denken verdwijnt in het regime van maat en getal; uitgeverij AUP; € 14,95

Boekbeschrijving

In verschillende maatschappelijke gebieden, zoals de zorg en het onderwijs, heerst een regime van maat en getal, waarmee het persoonlijke verhaal uit het zicht raakt en het gemiddelde al gauw als norm wordt beschouwd. De reductie tot statistische gemiddelden, maakt dat variatie aan het oog wordt onttrokken en afwijkingen van het gemiddelde al gauw als stoornis worden gezien. Er wordt uitgegaan van het tekort en niet van het vermogen van mensen. In het boek worden verschillende domeinen bestreken, waarin men met dezelfde problemen worstelt. Toonaangevende mensen als Paul Verhaeghe, Jim van Os, Micha de Winter en Xandra Schutte komen aan het woord. En er wordt nagedacht over

betere manieren om te werk te gaan, die neerkomen op andere houdingen en verhoudingen. Geen kwestie van nieuwe blauwdrukken, wel van proeftuinen en experimenten waarin het anders toegaat, met meer zorg voor de mensen om wie het gaat en waar professionals het gevoel hebben weer aan hun eigenlijke werk toe te komen.

Website NVO

De Vereniging van Triple-A-gebruikers is een aantal jaar geleden lid geworden van de Nederlandse Veeverbeteringsorganisatie. Enkele bestuursleden hebben daarbij plaatsgenomen in werkgroepen van de NVO om aan de aanhoudingspercentages en de TIP te werken. Deze veehouders gebruiken Triple-A voor het maken van de paringen, maar willen ook graag een goed evaluatiesysteem dat de best bruikbare stieren naar voren haalt. Daar waar wereldwijd evaluatiecijfers veelal worden bewerkt/berekend door professoren en de KI's ook een vinger in de pap hebben, moeten veehouders maar geloven dat ze het juiste pad bewandelen. In deze index hebben veehouders een grote stem gehad, is gekeken naar wat voor hen belangrijk is en zijn op basis daarvan afwegingen gemaakt en is ook gepoogd die economisch te onderbouwen, door te vergelijken met harde betrouwbare data uit het verleden. Want zij moeten straks ook de dochters melken en de bank de rente en aflossing betalen.

In Nederland zijn we als vereniging vrij uniek als fokkerijclub van veehouders die opkomen voor de fokkerijbelangen van veehouders. De HHH-vereniging is de enige andere, maar hun doel is anders, namelijk een jaarlijkse Holstein-show organiseren.

Op de website van de NVO www.nvo-veeverbetering.nl kunt u zowel de aanhoudingspercentages als de TIP-index vinden als u dat nuttig vindt voor stierselectie.

Terug naar Triple-A. Een goed evaluatiesysteem laat voldoende variatie in aAa-codes zien omdat alle zes

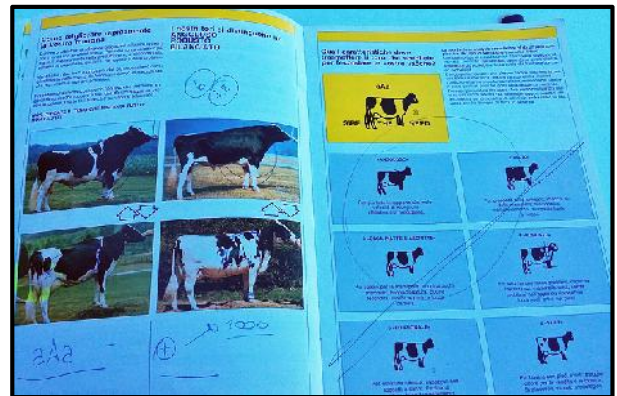
kwaliteiten invloed hebben op het goed kunnen functioneren van een koe. Zo niet dan selecteren we mogelijk te eenzijdig en hebben we oogkleppen op. In de top 15 dochtergeteste Jersey-stieren in Denemarken kon je de afgelopen paar jaar bijna altijd alle mogelijke variaties in code vinden, ze doen daar blijkbaar iets goed. Maar ook in de nationale zwartbontlijst op basis van de TIP-index, is dit nog ruim voldoende aan de orde. We hebben de Triple-A-codes even op een rijtje gezet: 435, 645, 324, 432, 543, 531, 426, 342, 432, 234, 165, 315, 315, 234, 543, 246, 513, 132, 213, 516. Dat is opvallend tussen al dat 243-geweld dat beschikbaar is. De NVI-top bestaat uit 243, 423, 234, 324, 234, 432, 243, 543, 132, 234, 342, 423, -, 126, -, 234, 243, 312, 324, 645. Dat wordt al behoorlijk eenzijdig. Als we de lijst met aanhoudingscijfers bekijken, zien we 531, 135, 234, 516, 162, 513, 516, 165, 315, 243, 243, 243, 126, 342, 315, 264, 165, 435, 642, 432. Het blijkt dat er veel van afhangt hoe je aan de knoppen draait. Het blijft belangrijk dat we als veehouders de ruwe cijfers blijven controleren en in beeld houden wat en hoe er gemeten wordt, of dat überhaupt wel klopt, in plaats van alles maar klakkeloos aan te nemen. Wanneer we beginnen met fout te meten, vervolgens een verkeerde opvatting hebben van wat echt belangrijk is en vervolgens ook nog gaat voorspellen op basis van deze data? Waar blijf je dan uiteindelijk?

Analyseren in Italië

In Italië heeft men al relatief vroeg kennis gemaakt met Triple-A. Het bekende fokbedrijf Paclamar van Dick Brooks werd in 1966 overgenomen door Pierfrancesco Talenti. Hij was destijds eigenaar van Salone, gelegen in Torre Impietra in de buurt van Rome. Verschillende nakomelingen van onder anderen de bekende fokkoe Snowboots Wis Milky Way kwamen op Salone terecht. De nafok van deze veestapel zorgde voor hoge prijzen op veilingen en werd intensief benut in de Italiaanse veeverbetering. Door de achtergrond van Paclamar en met de invloed van Bill

Weeks daarop, vloog de filosofie van Triple-A ook mee richting Italië. Alleen waren er geen analyseurs in de buurt en heeft het nooit echt door kunnen zetten.

In de tachtiger jaren zijn Phil en Jim in Italië geweest waar een aantal KI's ook op inspeelden. Het bedrijf Posal van Di Ciommo in het zuiden van Italië en bekend van stieren zoals Royalist, past sinds die tijd actief Triple-A toe en laat Jim sinds die tijd jaarlijks invliegen. Het heeft tot december 2004 geduurd voordat er meer bedrijven kwamen die hun koeien lieten analyseren, ditmaal door Daniele Valcavi, de eerste Italiaanse analyseur.

Uitleg over Triple-A in de catalogus van Cosapam in 1988.

Eind 2015 ben ik zelf ook begonnen te analyseren in Italië en probeer er zo'n vier keer per jaar een groep bedrijven te bezoeken. Het aantal bedrijven neemt keer op keer toe en er is nog steeds veel animo onder de boeren. Van Mary Weeks begreep ik dat Italië een tijdje even het meest actieve land was op de website.

Met low-cost vluchten is het vrij voordelig vliegen naar Italië en af en toe heb je daar ook nog een leuke auto bij voor heel weinig geld.

Over de septembertrip heb ik een verhaaltje geschreven. 12 september begon ik bij Matteo Severgnini die samen met zijn drie broers 140 koeien melkt. Matteo heeft altijd voor mij sperma verkocht toen ik nog het bedrijf in Italië had en daardoor hebben we een super band met elkaar. Hij is direct met Triple-A begonnen toen Daniele erkend analyseur werd. In het begin hadden ze het vrij moeilijk, omdat de veestapel

nogal last had van Neospora. Door veel verwerpers werden ze gedwongen Belgische Blauwen op de dragers te gebruiken en een aantal vaarzen uit Duitsland te kopen. Veel Duitse Ramos-vaarzen deden het heel goed en Ramos werd wederom gebruikt door de broers, samen met Wizzard. Het gebruik van Triple-A heeft hun zeker geholpen de problemen met Neospora te doen oplossen. Matteo is echt overtuigd van het systeem, vooral ook omdat ze de laatste jaren telkens zo'n 15 tot 30 gebruikskoeien kunnen verkopen aan collega-veehouders.

Ik heb de pinken voor hem geanalyseerd en verder hebben we even bijgepraat over allerlei zaken. Dit keer zijn het de Chelios-pinken die positief opvallen. De eerste Surefire-vaarzen hebben gekalfd. Maar Matteo is nog niet wild van deze stier. Even afwachten, misschien vallen ze later weer mee.

Gianmario Negroni is het volgende bedrijf die dag. Hij heeft de bouw van de nieuwe stal net af en is goed in zijn nopjes. Ik kom er voor de derde keer en hij begint er zelf ook al een beetje kijk op te krijgen. De tweede koe die we doen heeft de voorbenen gekruist en hij zucht, "516 misschien..." Van Atwood heeft hij ook verschillende dochters lopen, maar hij geeft aan dat hij veel meer van die stier had verwacht. Hij geeft aan dat je één goede dochter krijgt en vijf waar je niks aan hebt. Al is het de vraag of je daar de stier alle schuld van moet geven. Het gebruik dateert van voor de Triple-A-analyse en helaas worden dit soort stieren vaak op de verkeerde koeien gebruikt.

Het bedrijf heeft al geruime tijd behoorlijk veel problemen met het beenwerk en dus heeft hij veel op beenvererving gelet de laatste jaren. Laatst was er een commercieel directeur van een grote KI die hem van Triple-A af probeerde te praten. Gianmario had hem gevraagd of hij dan misschien uit kon leggen waarom de benen steeds slechter werden, terwijl hij altijd positieve beenvererfers had gebruikt in het verleden? Na een wazig antwoord, zei Gianmario; "En daarom gebruik ik nu Triple-A". De eerste kalveren van Triple-

A-paringen leken best. Dit voorjaar weer een kijkje nemen.

Tegen de heuvels van de Apennijnen ligt Parma, de provincie waar de bekende Parmezaanse kaas en gedroogde hammen vandaan komen. Hier heb ik ook een aantal nieuwe bedrijven opgedaan. Alberto Coppellotti heeft een vrij hoge productie van 32 liter onder zijn koeien op alleen hooi en krachtvoer. De koeien zijn behoorlijk schraal en ook bij de pinken was het beeld heel eentonig op twee wat rondere pinken na. Bij zijn buurman/neef nog gauw even een praatje doen. Na een goed luisterend oor van vader en zoon, kwam uiteindelijk de vraag hoeveel het per dier kost? Daar ga ik dit voorjaar ook koeien analyseren.

Een Ashlar x Oman x Adam x Emerson bij Zani.

Daarna snel even bij Corrado Maini langs die eerst tien koeien laat analyseren. Hij heeft een grupstal en is zelf gek op grote koeien. Maar op de vraag welke stieren het beste gepresteerd hebben, komt hij met Fibrax en Ramos op de proppen. Daar kon ik mooi weer even op inspelen. Hij maakt zelf allerlei worsten, hammen en drankjes, dus moest ik even mee de kelder in zijn laatste brouwsels proeven... Best zwaar het leven van een analyseur.

Terug naar Cremona waar ik de volgende dag bij Maria Bozzeti analyseer. Zij heeft het bedrijf doorgezet na het wegvallen van haar vader en melkt ruim 180 koeien. Een Indiër doet samen met zijn vrouw het melken en de kalveren en verder zijn er drie personeelsleden voor de stal- en veldwerkzaamheden.

De dochters van Potter en Ralstorm vallen in positieve zin op. Bij de pinken waren het veel dochters van genomicsstieren, maar een aantal heel opvallende Prince-dochters namen wat meer tijd in beslag om goed te analyseren.

Die middag wat oude bekenden bezoeken en proberen wat nieuwe boeren te overtuigen van het nut van Triple-A om koeien te fokken die beter kunnen functioneren.

Prince-pink van Maria Bozzeti.

Op donderdag bij de zusters Ghidoni langs om er voor het eerst te analyseren. Ze doen een ander paringsprogramma, maar zijn toch geïnteresseerd in het Triple-A-systeem. Ik analyseer er twintig dieren, meest vaarzen. De stal is niet helemaal goed gebouwd en men heeft erg veel last van 'damslapers'. De onhandig gebouwde slungelige vaarzen bleven vaak op de roosters liggen en zaten behoorlijk onder de stront. Vooral de dochters van Sequoia lieten een iets ander beeld zien. Door een compactere bouw pasten ze zich heel goed aan het systeem aan. Ook hier dit voorjaar weer langs om nog meer koeien te analyseren.

Die middag met Matteo drie bedrijven bezocht om Triple-A uit te leggen. Een van hen deed niet aan het stamboek, maar er liepen een paar heel beste koeien. Bleek dat er veel Skywalker was gebruikt in het verleden.

Aan het einde van de week mocht ik bij Lele Rinaldi de pinken doen. Lele is

dierenarts en wil alle pinken onder gesekst sperma doen op basis van de Triple-A-codes en misschien maakt hij het zichzelf daardoor niet echt gemakkelijk, maar waar een wil is, is een weg. Het analyseren viel niet mee, als je de pinken door een halve meter mest van maïsstro ziet rennen. Leuke Jeeves-dochters lieten regelmatig wat rondere kwaliteiten zien. Na de pinken nog even tussen de hoog-drachtige vaarzen gekeken en daar kwamen we twee heel beste droge Jesther-dochters tegen, die in dezelfde groep liepen. Ze toonden gigantisch gewelfde ribben en leken makkelijk oud te worden. Waar was hij nog meer goed over te spreken... Ja hoor, dochters van Kian, Ramos en Mtoto. Hoe zou dat komen?! Hopelijk dit voorjaar ook wat oudere koeien bij Lele analyseren.

Een Talent x Mr. Burns x Storm bij Zani.

Zaterdag Rolina oppikken van het vliegveld en het weekend bij het Gardameer gezeten. Die maandag bij Luciano en zoon Alessandro Zani langs, bekend van onder andere Mascalse, ook daar kwam ik Triple-A uitleggen. Ze luisterden heel geïnteresseerd en op een gegeven moment schuifelt Luciano wat tussen de koeien en komt met een Ashlar-dochter tevoorschijn... "Dit bedoel je met ideale melkkoe?", klinkt hij een beetje schuchter. Ik zeg "Ja, en volgens mij heb je ook nog zo'n beste Talent?" Na heel wat uitgelegd en gediscussieerd te hebben tussen de koeien, kwam hij tot de conclusie dat Alessandro het maar eens beter moest bestuderen en hij het dan zelf wel kon gaan toepassen... "Ik

kom nog wel een keer langs”, was mijn reactie met een glimlach. Verder die dag nog wat andere bedrijven bezocht.

Na op dinsdag hoofdzakelijk bij wat bekenden langs te zijn geweest, gingen we de 21ste weer noordwaarts via Bolzano de Dolomieten in. Daar moest ik bij Erwin Fishnaller langs die vol enthousiasme met Fleckvieh bezig is. In de grupstal stond hij ons al op te wachten. Hij is nog maar vijf jaar boer. Op advies van zijn inspecteur heeft hij nu ook Holsteins gekocht. Met Triple-A kun je van beide rassen goede koeien krijgen. We gaan zien welk ras bij hem uiteindelijk gaat winnen.

Theo Pieters

Bedrijfsbezoek Familie Zwolle

In Zuidwest-Drenthe, dicht bij Meppel, staat de Zegelhorst-hoeve van de familie Zwolle. Hier boeren Jan Zwolle, zijn vrouw Wappie en zoon Harm Jan in de vorm van een Vof-constructie. Voor de Tripel-A-vereniging heeft Jan Zwolle vanaf 1992 tot aan 2001 in het bestuur gezeten als penningmeester. De opvolger van Jan is onze huidige penningmeester Eelco Zandvliet. Graag nemen we u mee om een kijkje in de stal van de familie Zwolle te laten nemen met de daarbij behorende filosofie.

Jan Zwolle aan het woord in de jongveestal.

In 1962 werd het bedrijf door Jans vader gehuurd, nadat zijn vader er jarenlang bedrijfsleider was geweest. Jan trad in 1972 in de maatschap met zijn vader en in 1977 ging Jan alleen verder. Hij kocht

in 1979 de gebouwen en liet toen ook een ligboxenstal bouwen, die later een meter verhoogd werd. Door een niet ideale ligging van de stal, blijft het vrij zwaar voor de koeien om de warmere perioden door te komen. Toch produceren de ruim zeventig melkkoeien heel goed; het rollend jaargemiddelde bij de laatste MPR was 4.09 10.208 kilo melk met 4,55 procent vet en 3,63 procent eiwit, ejr 2383.

Voor de ruwvoerwinning hebben ze een areaal van 44 hectare tot hun beschikking; hiervan is 8,5 ha maïsland, 2,5 ha natuurland en de rest grasland. Het rantsoen bevat hierdoor 45% maïs en 55% graskuil en wordt in de mengwagen aangevuld met ontsloten tarwe, sojaschroot, raapzaadschilfers, mineralen en water. Tevens wordt er bij de familie Zwolle weidegang toegepast.

HERD		aAa		No 42944	
BY Philip H. Hasheider		DATE March 30, 1989			
#1 (DAIRY)	#2 (TALL)	#3 (OPEN)	#4 (STRONG)	#5 (SMOOTH)	#6 (STYLE)
1 Libby 15	364	36 Holly 178	261	67	
2 Holly 178	465	35 Charlene 2	425	433	58
3 Wanda 178	516	36 Holly 93	167	304	69
4 Wanda 178	458	37 Holly 178	246	70	
5 Holly 178	324	38 Holly 178	255	71	
6 Holly 178	465	39 Holly 178	215	72	
7 Holly 178	364	40 Holly 178	269	73	
8 Holly 178	254	51 Holly 178	465	74	
9 Holly 178	324	52 Holly 178	364	75	
10 Holly 178	364	53 Holly 178	364	76	
11 Holly 178	465	54 Holly 178	364	77	
12 Holly 178	364	55 Holly 178	364	78	
13 Holly 178	364	56 Holly 178	364	79	
14 Holly 178	364	57 Holly 178	364	80	
15 Holly 178	364	58 Holly 178	364	81	
16 Holly 178	364	59 Holly 178	364	82	
17 Holly 178	364	60 Holly 178	364	83	
18 Holly 178	364	61 Holly 178	364	84	
19 Holly 178	364	62 Holly 178	364	85	
20 Holly 178	364	63 Holly 178	364	86	
21 Holly 178	364	64 Holly 178	364	87	
22 Holly 178	364	65 Holly 178	364	88	
23 Holly 178	364	66 Holly 178	364	89	
24 Holly 178	364	67 Holly 178	364	90	
25 Holly 178	364	68 Holly 178	364	91	
26 Holly 178	364	69 Holly 178	364	92	
27 Holly 178	364	70 Holly 178	364	93	
28 Holly 178	364	71 Holly 178	364	94	
29 Holly 178	364	72 Holly 178	364	95	
30 Holly 178	364	73 Holly 178	364	96	
31 Holly 178	364	74 Holly 178	364	97	
32 Holly 178	364	75 Holly 178	364	98	
33 Holly 178	364	76 Holly 178	364	99	
34 Holly 178	364	77 Holly 178	364	100	

Het eerst Triple-A-formulier van 30 maart 1989, toen Phil Hasheider op het bedrijf was.

Naast de goede voeding en verzorging heeft ook zeer zeker een consequent fokbeleid bijgedragen aan het realiseren van een dergelijke productie. Op het bedrijf zijn reeds 6 koeien de 100.000 kg grens gepasseerd. Als fokdoel stelt Jan heel duidelijk dat de ideale hoogtemaat voor de koeien zo tussen de 1,50 en 1,52 meter ligt. Daarnaast is een productie van 10.000 liter ruim

voldoende. "Dus niet zozeer de kwantiteit, maar juist de kwaliteit trachten we te verhogen." Na jaren van selectie om de gehalten te verhogen, houden ze de laatste jaren ook sterk rekening met het celgetal. De laatste zes jaar is het celgetal van de veestapel dan ook gemiddeld nooit boven de 100 geweest.

Met deze selectie komen we veel dochters van Kodak, Mascol, Pilot, Climax, Goli, Ramos, Gold Crown, Pleasure, Spencer en Vauclose tegen bij de melkkoeien. Het jongvee wordt vooral bepaald door nakomelingen van Kodak, Goldmar, Mavid, Redman, Vitality, Pilot en Suarez. En voor de toekomst zitten stieren zoals Bulykin, Atlantic, Goldmar, Rocky, Twist, Kodak, Mavid, Spell en Belgische Blauwen in het vat. Was in 2016 het gebruik van Belgische Blauwen zo'n 30 procent, in 2017 verwacht Jan wat meer met Belgische blauwen te insemineren.

Jan legt de nadruk nog even op het feit dat een fokdoel leuk is, maar dat de resultaten niet altijd vanzelfsprekend zijn, "soms lukt het natuurlijk ook eens niet". Wel is er al sinds maart 1989 een rol weggelegd voor Triple-A. Dit naar aanleiding van het artikel van Meint Posthumus over Triple-A in de Veeteelt van 1988. Jan heeft toen nagenoeg meteen besloten over te gaan op dit systeem. "De koeien waren niet sterk genoeg naar mijn idee", bevestigt Jan zijn keuze voor Triple-A. "Na Phil Hasheider en Jim Sarbacker in de beginjaren, is het Jan Schilder die bij ons de koeien analyseert. In het begin hebben we wel iets te veel naar de codes gekeken, maar dit was ook haast gedwongen door het beperkte aanbod", aldus Jan.

Ondanks de iets moeilijke start (door gebrek aan keuze in stieren) is Triple-A na 28 jaar nog steeds de leidraad voor de combinaties die er gemaakt worden. Voor de stierselectie is celgetal nu het belangrijkste kenmerk. "Wat er met Triple-A en selectie op celgetal mogelijk is, laat Ramos goed zien", zegt Jan. Hij is heel lovend over deze stier en heeft even een overzicht van de elf Ramos-dochters binnen het bedrijf gemaakt. "Alle elf dochters kwamen aan de melk en er zijn

nog steeds 4 aanwezig. Gemiddeld hebben ze een levensproductie van 60.650 kilo. In totaal is er op deze groep slechts twee keer penicilline gebruikt, één keer voor een speenbeschadiging en één keer voor mastitis", klinkt Jan vol trots.

Weitske 400 (Ramos x Taco). De zevendekalfs koe gaf 24 dagen na afkalven 52 kg bij de eerste controle.

„In het verleden hebben we ook wel excursies ontvangen en dan werd er soms wat lacherig gedaan in het begin van de avond als ik vertelde dat over het gebruik van triple-a, maar aan het einde van de avond waren er toch velen van gedachten veranderd.“, klinkt Jan trots. „Tijdens mijn deelname aan het bestuur van de Triple-A-vereniging heb ik ook veel geleerd en hebben we als club veel zaken gedaan gekregen, wat anders in je eentje nooit zou zijn gelukt. Het lid zijn van de HHH-club vindt Jan ook heel nuttig, je kunt heel veel van andere collega's leren, ook van fouten.“

Wibke 9 (v. Bertil x Red Alert) had bij de tweede controle in de vijfde lijst 48,5 kg met 4,7% vet en 3,7% eiwit.

Bij de familie Zwolle krijgen genomicsstieren een heel bescheiden kans, alleen Vitality en Rocky zijn gebruikt. Qua productie ziet Jan geen verschil tussen bedrijven die wel of geen genomicsstieren gebruiken, terwijl bij de groep genomicsgebruikers de gehalten meer onder druk lijken te staan. In het verleden heeft Discovery iets teleurgesteld als beloftevolle jonge fokstier. Daarom gebruiken we ook hoofdzakelijk betrouwbare stieren en hebben er desnoods wel wat meer geld voor over, als we weten dat hij echt goed is. Achteraf hebben we Stardom en F16 te weinig gebruikt en zijn we niet echt te spreken over de dochters van Pilot, Gigh en Lucky Leo.

Op het bedrijf wordt geen embryotransplantatie toegepast en er wordt er ook geen geseekt sperma gebruikt. "Hier worden dus geen nieuwe families gecreëerd", aldus Jan.

Uitleg Triple-A

Er wordt momenteel gewerkt aan een boekwerk voor veehouders om nog eens na te lezen waar de analyseurs allemaal naar kijken. Na een eerste bezoek hebben zij veel uitgelegd. Maar zij realiseren zich ook dat dit soms te veel is om allemaal direct te begrijpen. Daarom een boekwerk om het allemaal nog eens rustig na te kunnen lezen. Ook is er gewerkt aan een korte uitleg om aan een veehouder te kunnen geven die nog onbekend is met Triple-A. Op de volgende pagina's is een pagina uit het boekwerk opgenomen en de korte uitleg. Voor u misschien interessant om nog eens te lezen of aan een stagiair te geven of aan een geïnteresseerde collega-veehouder, wanneer die u vragen stelt.

Wietske 399 (Mascol x Design) in haar zevende lactatie, gaf 54,4 liter melk bij haar tweede controle op 45 dagen na afkalven.

Relaties tussen onderdelen

Eén van de meest belangrijke basisprincipes van Triple-A, is dat alle onderdelen met elkaar verbonden zijn. Vanwege deze verbindingen kan een probleem in een bepaald deel van de koe, problemen veroorzaken in een ander deel van het lichaam.

Dit is wat we de **relaties tussen onderdelen** noemen en het maakt Weeks® compleet anders dan alle andere fokkerijmethoden.

De algemeen aangenomen wijsheid in de veefokkerij is dat wanneer een koe een 'slecht' uier heeft, ze geïnsemineerd moet worden met een stier die 'goede uiers' vererft.

Weeks®-analyseurs kijken niet naar een koe en zeggen 'ze heeft een slecht uier'. Ze bestuderen de gehele koe en stellen de vraag: 'wat is de oorzaak van de uierproblemen van deze koe?'

Is het uier in problemen omdat:

- Het totale skelet van de koe te smal is, wat er ook voor zorgt dat de ruimte waar het uier moet hangen smal is?
- De uierstructuur zwaar en vlezig is, wat slecht uitmelken veroorzaakt en daardoor een vergrote kans op een ontsteking veroorzaakt?
- Er onvoldoende ruimte onder het bekken en tussen de draaiers is om een uier op te hangen?
- Er onvoldoende borstkascapaciteit is en te weinig ruimte voor hart en longen beschikbaar is, waardoor de zuurstofvoorziening naar het bloed is verminderd en de bloedsomloop is verminderd, waardoor er zwelling van het uierweefsel veroorzaakt wordt?
- Het uier compact is en naar voren geplaatst, net als een vleeskoe met weinig capaciteit voor melk?

Zoals u kunt zien in de lijst hierboven, zijn er veel problemen in de lichaamsbouw van een koe mogelijk, die ervoor kunnen zorgen dat ze uierproblemen heeft. Een slecht uier kan een symptoom zijn van een probleem in een ander deel van de koe. Elke verschillende oorzaak van een uierprobleem vraagt om een andere oplossing. Daarom is het niet zo simpel als een 'goede uier'-stier zoeken.

Alleen een stier die de kwaliteiten aan de paring toevoegt die de koe nodig heeft, kan een oplossing bieden voor de oorzaak van het probleem en draagt bij aan het voorkomen van hetzelfde probleem in de volgende generatie.

De relaties tussen onderdelen vormen de sleutel tot het begrijpen van de verschillende oorzaken van de problemen. Wanneer eenmaal de oorzaak gevonden is, wordt de oplossing zoeken vrij simpel en het resultaat effectiever.

Een mechanische vergelijking zou kunnen zijn wanneer een band van een auto sneller slijt dan de andere banden onder dezelfde auto. Je verwisselt de band voor een andere maat of model maar je blijft het probleem houden met dezelfde band. Om de oorzaak 'waarom' de band eerder slijt te achterhalen, moet je achter de band gaan kijken. Het slijten van de band is een symptoom van een probleem dat ergens anders in de auto aanwezig is.

Uitleg Weeks® Animal Analysis

Het beste management kan een koe niet helpen:

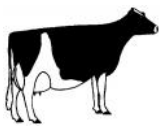
- Wanneer de koe te weinig natuurlijke wil heeft om melk te geven
- Wanneer de koe te weinig ruimte in het bekken heeft voor makkelijk afkalven
- Wanneer de koe te smal is om genoeg ruwvoer te kunnen vreten.

Weeks Animal Analysis kan u helpen:

- ✓ De oorzaak van haar problemen te vinden.
- ✓ Aangeven wat voor **soort** stier uw koe nodig is om meer uitgebalanceerde en functionele nakomelingen te krijgen.

Hoe werkt Weeks Animal Analysis?

Een melkkoe haar vorm bestaat uit vele lichaamsonderdelen die allemaal samenwerken en het mogelijk maken dat ze goed kan functioneren. Haar lichaamsbouw bepaald haar functionele capaciteit om goed te produceren, voer efficiënt om te zetten, makkelijk kalven, gezond blijven, haar staande houden in de koppel en of ze oud kan worden. Weeks® analisten analyseren hoe haar lichaamsonderdelen zich tot elkaar verhouden, geven de oorzaken van haar fysieke tekortkomingen aan, en bepalen welke Weeks® nummers de stier moet toevoegen voor een goede paring om de **vorm en functie** in de volgende generatie te verbeteren. De zes Weeks® nummers functies zijn hieronder beschreven:

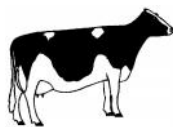
1 - Dairy

Meer melk t.o.v grootte. Snel melk laten schieten. Natuurlijke wil om melk te geven

2 - Tall

Snellere Groei, Hoog aangehecht uier waar je gemakkelijk mee werkt

3 - Open

Makkelijk bewegen, Lang vruchtbaar leven, Ruimte voor het uier en het geboorte proces

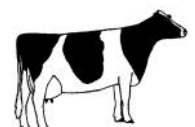
4 - Strong

Meer volwassen ontwikkeling. Gezond uier, benen klauwen en longen.

5 - Smooth

Gemakkelijk te melken. Meer eetlust en ruimte voor organen. Minder speen en been beschadigingen

6 - Style

Attent karakter. Degelijke botten Minder klauwverzorging.

Weeks® nummers worden weergegeven van links naar rechts:

Voor een koe in de volgorde wat ze *nodig* heeft, en voor een stier in de volgorde wat hij *doorgeeft*.

Voor de beste resultaten selecteer stieren waarvan de nummers nauw overeenkomen met de Weeks® nummers van uw koeien

De best functionerende koeien hebben een balans van alle zes Weeks® nummers. Koeien in balans leven langer, zijn productiever en zijn daardoor winstgevender, en hebben ook zelf een beter leven. Veestapels met uitgebalanceerde koeien zijn uniformer en makkelijker te managen.

Weeks® Animal Analysis gebruiken in uw veestapel is zo simpel als 1-2-3:

1. Laat uw koeien analyseren door een Weeks® analist. Weeks® analisten zijn onafhankelijk en getraind in de Weeks Animal Analysis methode. Zij zijn niet verbonden aan een KI organisatie of sperma verkoop organisatie. Kosten zijn 6 euro per koe eenmalig in haar leven. Geanalyseerd jongvee wordt als melkkoe gratis overgekeken op de juistheid van de analyse.
2. Kies een groep stieren die aan uw fokdoel voldoen en overeenkomen met de Weeks® nummers die uw koeien nodig zijn.
3. Paar uw koe met een stier met overeenkomende cijfers.

Voor meer informatie kijk op:
www.aAaWeeks.com

Relaties tussen onderdelen

Eén van de meest belangrijke basisprincipes van Triple-A, is dat alle onderdelen met elkaar verbonden zijn. Vanwege deze verbindingen kan een probleem in een bepaald deel van de koe, problemen veroorzaken in een ander deel van het lichaam.

Dit is wat we de **relaties tussen onderdelen** noemen en het maakt Weeks® compleet anders dan alle andere fokkerijmethoden.

De algemeen aangenomen wijsheid in de veefokkerij is dat wanneer een koe een 'slecht' uier heeft, ze geïnsemineerd moet worden met een stier die 'goede uiers' vererft.

Weeks®-analyseurs kijken niet naar een koe en zeggen 'ze heeft een slecht uier'. Ze bestuderen de gehele koe en stellen de vraag: 'wat is de oorzaak van de uierproblemen van deze koe?'

Is het uier in problemen omdat:

- Het totale skelet van de koe te smal is, wat er ook voor zorgt dat de ruimte waar het uier moet hangen smal is?
- De uierstructuur zwaar en vlezig is, wat slecht uitmelken veroorzaakt en daardoor een vergrote kans op een ontsteking veroorzaakt?
- Er onvoldoende ruimte onder het bekken en tussen de draaiers is om een uier op te hangen?
- Er onvoldoende borstkascapaciteit is en te weinig ruimte voor hart en longen beschikbaar is, waardoor de zuurstofvoorziening naar het bloed is verminderd en de bloedsomloop is verminderd, waardoor er zwelling van het uierweefsel veroorzaakt wordt?
- Het uier compact is en naar voren geplaatst, net als een vleeskoe met weinig capaciteit voor melk?

Zoals u kunt zien in de lijst hierboven, zijn er veel problemen in de lichaamsbouw van een koe mogelijk, die ervoor kunnen zorgen dat ze uierproblemen heeft. Een slecht uier kan een symptoom zijn van een probleem in een ander deel van de koe. Elke verschillende oorzaak van een uierprobleem vraagt om een andere oplossing. Daarom is het niet zo simpel als een 'goede uier'-stier zoeken.

Alleen een stier die de kwaliteiten aan de paring toevoegt die de koe nodig heeft, kan een oplossing bieden voor de oorzaak van het probleem en draagt bij aan het voorkomen van hetzelfde probleem in de volgende generatie.

De relaties tussen onderdelen vormen de sleutel tot het begrijpen van de verschillende oorzaken van de problemen. Wanneer eenmaal de oorzaak gevonden is, wordt de oplossing zoeken vrij simpel en het resultaat effectiever.

Een mechanische vergelijking zou kunnen zijn wanneer een band van een auto sneller slijt dan de andere banden onder dezelfde auto. Je verwisselt de band voor een andere maat of model maar je blijft het probleem houden met dezelfde band. Om de oorzaak 'waarom' de band eerder slijt te achterhalen, moet je achter de band gaan kijken. Het slijten van de band is een symptoom van een probleem dat ergens anders in de auto aanwezig is.

Uitleg Weeks® Animal Analysis

Het beste management kan een koe niet helpen:

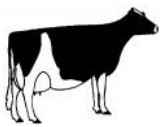
- Wanneer de koe te weinig natuurlijke wil heeft om melk te geven
- Wanneer de koe te weinig ruimte in het bekken heeft voor makkelijk afkalven
- Wanneer de koe te smal is om genoeg ruwvoer te kunnen vreten.

Weeks Animal Analysis kan u helpen:

- ✓ De oorzaak van haar problemen te vinden.
- ✓ Aangeven wat voor **soort** stier uw koe nodig is om meer uitgebalanceerde en functionele nakomelingen te krijgen.

Hoe werkt Weeks Animal Analysis?

Een melkkoe haar vorm bestaat uit vele lichaamsonderdelen die allemaal samenwerken en het mogelijk maken dat ze goed kan functioneren. Haar lichaamsbouw bepaald haar functionele capaciteit om goed te produceren, voer efficiënt om te zetten, makkelijk kalven, gezond blijven, haar staande houden in de koppel en of ze oud kan worden. Weeks® analisten analyseren hoe haar lichaamsonderdelen zich tot elkaar verhouden, geven de oorzaken van haar fysieke tekortkomingen aan, en bepalen welke Weeks® nummers de stier moet toevoegen voor een goede paring om de **vorm en functie** in de volgende generatie te verbeteren. De zes Weeks® nummers functies zijn hieronder beschreven:

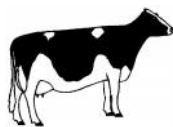
1 - Dairy

Meer melk t.o.v grootte. Snel melk laten schieten. Natuurlijke wil om melk te geven

2 - Tall

Snellere Groei, Hoog aangehecht uier waar je gemakkelijk mee werkt

3 - Open

Makkelijk bewegen, Lang vruchtbaar leven, Ruimte voor het uier en het geboorte proces

4 - Strong

Meer volwassen ontwikkeling. Gezond uier, benen klauwen en longen.

5 - Smooth

Gemakkelijk te melken. Meer eetlust en ruimte voor organen. Minder speen en been beschadigingen

6 - Style

Attent karakter. Degelijke botten Minder klauwverzorging.

Weeks® nummers worden weergegeven van links naar rechts:

Voor een koe in de volgorde wat ze *nodig* heeft, en voor een stier in de volgorde wat hij *doorgeeft*.

Voor de beste resultaten selecteer stieren waarvan de nummers nauw overeenkomen met de Weeks® nummers van uw koeien

De best functionerende koeien hebben een balans van alle zes Weeks® nummers. Koeien in balans leven langer, zijn productiever en zijn daardoor winstgevender, en hebben ook zelf een beter leven. Veestapels met uitgebalanceerde koeien zijn uniformer en makkelijker te managen.

Weeks® Animal Analysis gebruiken in uw veestapel is zo simpel als 1-2-3:

4. Laat uw koeien analyseren door een Weeks® analist. Weeks® analisten zijn onafhankelijk en getraind in de Weeks Animal Analysis methode. Zij zijn niet verbonden aan een KI organisatie of sperma verkoop organisatie. Kosten zijn 6 euro per koe eenmalig in haar leven. Geanalyseerd jongvee wordt als melkkoe gratis overgekeken op de juistheid van de analyse.
5. Kies een groep stieren die aan uw fokdoel voldoen en overeenkomen met de Weeks® nummers die uw koeien nodig zijn.
6. Paar uw koe met een stier met overeenkomende cijfers.

Voor meer informatie kijk op:
www.aAaWeeks.com